

Jeho zisky, naše ztráta:

Jak EPH Daniela Křetínského dál
bohatne z energetické chudoby
a klimatického kolapsu

KB

Obsah

Shrnutí	2
Druhým nejbohatším Čechem za naše peníze	3
Rozšiřování fosilní hyeny platí Křetínskému daňoví poplatníci	4
Klimatická lež: Jak EPH zatajil polovinu svých emisí	8
Podpora ruské invaze: spolupráce s Gazpromem	9
Neúspěchy Daniela Křetínského v roce 2023	10
Rostoucí vliv na veřejnou debatu v Česku i na západě	12
Palác, Casino, ocelárny – Nákupy mimo fosilní energetiku a média	14
Pojišťovny se od EPH distancují, firma chce vydávat více dluhopisů	15
Závěr – tři návrhy politik omezujících velké energetické korporace	16

Shrnutí

V listopadu roku 2022 jsme vydali rozsáhlý report o největší českém holdingu EPH a byznysu jeho majitele a druhého nejbohatšího Čecha. Daniel Křetínský bohatne zejména v odvětví energetiky, jeho chapadla však sahají i do nakládání s odpady či provozování médií. Report s názvem *Fosilní hyena: Jak EPH Daniela Křetínského ničí klima, profituje z energetické chudoby a ohrožuje demokracii*¹ přinesl kompletní analýzu všech škodlivých aspektů: toto podnikání stojí především na přepravě a spalování fosilních paliv, a významně tak přispívá k rozvratu stabilního klimatu nezbytného pro lidský život. Podobně jeho aktivity v médiích – mimo jiné šíření dezinformací právě o klimatické krizi – snižují kvalitu veřejné debaty. V kombinaci s ovlivňováním politiků je tento byznys hrozbou pro demokracii v celé Evropě.

Poslední rok znamenal pro českého oligarchu dynamický vývoj: v období energetické krize si připsal rekordní zisky, zatímco miliony miliony domácností zápasily s energetickou chudobou a vysokými účty za energii.² Jeho klíčová firma EPH tak mohla zároveň nakupovat nové plynové elektrárny, od některých států pak dokázala získat na provoz svých fosilních zdrojů také dotace či kapacitní platby. Zároveň se ukázalo, že dopad EPH na klima je ještě mnohem horší: zakrývá více než polovinu svých emisí. Firma Metro Cash & Carry (v níž je Křetínský většinovým akcionářem) patří i nadále mezi podporovatele ruské agrese proti Ukrajině. Rok 2023 přinesl také další důkazy prokazující způsoby, kterými Křetínský ovlivňuje vlastní média i politiku. Viděli jsme ale i jisté neúspěchy: díky tlaku klimatického hnutí od něj začaly dávat ruce pryč některé pojišťovny, které nechťejí tento neetický byznys podporovat.

Jelikož je novinek kolem EPH i dalších firem Daniela Křetínského mnoho, rozhodli jsme se náš předchozí report aktualizovat a nové skutečnosti shrnout. Cílem této publikace je přinést nové informace o rozvoji Křetínského impéria a nová zjištění prokazující negativní vliv velkých fosilních korporací na společnost. V závěru opět navrhuje možná řešení, která by mohla škodlivý vliv podobných firem odstranit a spravedlivě transformovat naši energetiku v zájmu dostupné energie pro všechny, ochrany našeho společného do-

Druhým nejbohatším Čechem za naše peníze

Z finančního hlediska byly poslední dva roky pro Daniela Křetínského extrémně úspěšné, dle časopisu Forbes dosáhl na druhé místo v žebříčku nejbohatších Čechů, svůj majetek takřka zdvojnásobil, když oproti stejnému hodnocení z roku 2022 zbohatl o 92,3 miliardy korun.³ To je o 20 miliard více, než česká vláda plánuje ušetřit skrze škrty ve veřejném sektoru (v rámci takzvaného konsolidačního balíčku). Jeho majetek tak měl podle Forbesu loni hodnotu 210,9 miliardy korun. Za nebývalý nárůst mohly zejména rekordní zisky EPH, jehož předloňský zisk před zdaněním byl přibližně 113 miliard korun, čímž svůj výdělek oproti roku 2021 více než ztrojnásobil. Gigantické zisky energetických firem zapříčinily zejména vysoké ceny energií, které začaly stoupat krátce před vypuknutím války na Ukrajině a od

ruské invaze raketově rostly.⁴ Zatímco většina lidí v důsledku vysokých cen elektřiny a tepla schudla, energetické firmy měly neuvěřitelné zisky – co většině lidí přivedlo ohrožení energetickou chudobou, znamenalo pro Daniela Křetínského možnost vydělat velké peníze.

EPH se povedlo vyhnout zdanění těchto neočekávaných a nadměrných zisků, když vláda posunula platnost daně z nadměrných zisků (tzv. Windfall tax) na rok 2023 a obrala tak tuzemskou státní kasu jen v případě firmy EPH o přibližně 44 miliard korun.⁵ EPH se aktivně snažil dani z nadměrných zisků vyhnout, když během schvalování zákona o nové dani oznámil, že firma EP Commodities kvůli Windfall tax opustí Českou republiku.⁶ Ačkoliv zatím nemáme informace o tom, zda tato firma Českou republiku skutečně opustila, samotné vyhrožování stačilo k ovlivnění veřejné debaty i politických rozhodnutí.⁷ Vidíme tak jasnou a pro českého oligarchu typickou snahu vyhnout se placení peněz do společné kasy.

Rekordní zisky utržil EPH i v loňském roce. Prozatím dostupná data za první pololetí roku 2023 ukazují, že svůj hrubý provozní zisk EPH zvýšil o 12 procent oproti prvnímu pololetí roku 2022. Ve stejném období, kdy EPH rekordně vydělává, se podle studií třiapadesát procent domácností v České republice potýkalo s problémy v důsledku zvýšení cen energií.⁸ Nejinak tomu bylo i v dalších evropských státech, v nichž EPH provozuje své elektrárny. Pokud by měla být transformace k udržitelné energetice spravedlivá, musí tomu být přesně naopak: znečišťovatelé by za ni měli platit, kdežto občané a spotřebitelé by z ní měli mít prospěch.⁹

Rozšiřování fosilní hyeny platí Křetínskému daňoví poplatníci

Jen uhelné elektrárny EPH s celkovou instalovanou kapacitou 12,2 GW¹⁰ vypustí více emisí skleníkových plynů než celé Finsko.¹¹ Zároveň z hlediska tehdejšího instalovaného výkonu plynových elektráren držel EPH osmou příčku mezi evropskými energetickými korporacemi.¹² Kromě toho měl EPH mezi evropskými energetickými firmami jednu z největších plánů na rozvoj elektráren na fosilní plyn, do roku 2035 chtěl vystavět nové plynové elektrárny o kapacitě téměř 6 GW.¹³ Výpočty vědců však jasně ukazují, že pro udržení globálního oteplování pod bezpečnými limity není možné žádné další plynové elektrárny stavět.¹⁴

Právě v rozvoji plynové infrastruktury provedl holding EPH v roce 2023 největší posun. Dopředu avizovaný nákup jedné plynové elektrárny v Nizozemí se změnil na nákup hned čtyř takových, v první půlce loňského roku tak v této zemi nakoupil postupně plynovou elektrárnu Sloe (870 MW), Rijnmond (800 MW), MaasStroom (426 MW) a padesát procent akcií elektrárny Enecogen (910 MW).¹⁵ Nad rámec plánované výstavby nových plynových elektráren EPH do svého portfolia přidal další 3 GW plynových elektráren, což z něj dělá jednu z největších plynových firem v Evropě.

Ani v otázce stavby nových plynových elektráren však EPH neztrácí čas. Plán energetické firmy zajistit Evropě závislost na novém špinavém palivu – fosilním plynu – budou navíc zřejmě platit daňoví poplatníci, jeho byznys model počítá se stavbou nových plynových elektráren takřka bez podnikatelského rizika, jelikož se

mu podařilo v klíčových zemích vyjednat klíčové dotace. Státy pomáhají holdingu zajistit si dopředu zisky, které by bez dotací neměl jistě: ve Spojeném Království se EPH například podařilo hned v únoru vyhrát aukce na kapacitní platby pro elektrárnu v Eggborough.¹⁶ Britský stát se tak chystá Křetínskému platit za provoz elektrárny, která ještě ani nestojí.¹⁷ Podobná situace je i kolem plánované stavby plynových elektráren King's Lynn-B či Kilroot, EP UK Investments Ltd má díky kapacitním platbám od Spojeného Království zajištěné financování pro své ještě neexistující plynové elektrárny na dalších patnáct let.¹⁸ Celkem plánuje EPH ve Velké Británii a Severním Irsku postavit více než 4 GW nových plynových elektráren.

Stejný model firma opakuje i v Itálii, kde má od státu příslibemou jistotu výdělku skrze kapacitní platby u plánovaného rozšíření plynových elektráren Ostiglia a Tavazzano & Montanaso. Na začátku roku 2024 oznámil německý uhelný gigant LEAG, patřící EPH, že postaví čtyři nové plynové elektrárny na východě Německa o celkové kapacitě 3 GW.¹⁹ Ani zde neplánuje firma stavět za vlastní peníze, jelikož bude usilovat o získání státních dotací, které německý stát vypsal na podporu vodíkových technologií. Celkově chce Německo rozdat až 20 miliard eur na vodíkovou infrastrukturu, přičemž část by měly dostat nové plynové elektrárny, které jsou takzvaně hydrogen-ready, tedy připravené pro přebudování na spalování vodíku.²⁰ Skrze tuto strategii zřejmě německý stát umožní firmě LEAG postavit nové elektrárny spalující fosilní plyn, přestože vodíková technologie je expertkami

vnímana jako problematická. LEAG má již od Německa přiděleno 1,75 miliard eur v kompenzacích za předčasné uzavření uhelných elektráren – pokud tedy vyplácení kompenzací LEAGu posvětila Evropská komise, která ovšem na konci loňského roku schválila podobnou transakci s firmou RWE.²¹

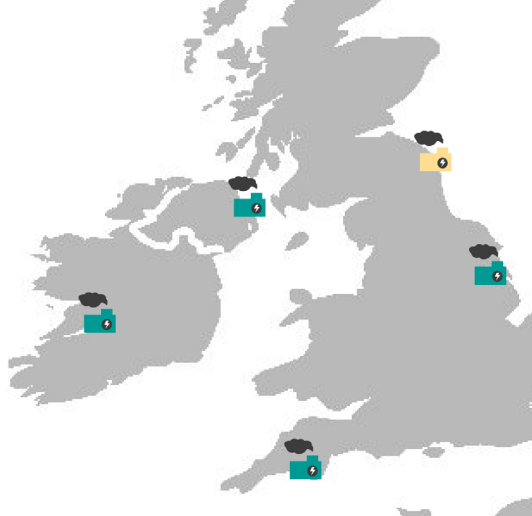
EPH pokračuje ve svém byznysovém modelu, který spočívá v čerpání peněz ze státních rozpočtů skrze kompenzace za uzavírání uhelných elektráren a získávání dotací na finanční jistoty pro stavbu no-

vých plynových elektráren (Spojené království, Itálie, Německo). Stavba nové plynové infrastruktury hrozí Evropu na další desetiletí uzamknout v závislosti na dalším špinavém fosilním palivu.²² Plyn přitom v celkovém součtu zejména kvůli unikům metanu není čistší zdroj energie než uhlí.²³ Místo účinného řešení klimatické krize a transformace energetiky ve veřejném zájmu tak evropské státy dál připravují cestu soukromému zisku korporací, jejichž byznys plán znamená budoucnost klimatického rozvratu a energetické chudoby pro nás ostatní.

Zástěrka jménem vodík

Vodík je aktuálně trendy slovo, které začínají používat politici po celé Evropě. Evropská unie připravila speciální vodíkovou strategii s cílem pomoci členským státům rozvíjet vodíkovou infrastrukturu. Je však vodík skutečně řešením klimatické krize? Nejprve je důležité definovat, jaký vodík vůbec popisujeme – 99 procent v současnosti využívaného vodíku totiž vzniká při spalování plynu a na jeho produkci potřebujeme fosilní paliva vypouštějící skleníkové plyny.²⁴ Ani zelený vodík vyráběný z přebytků obnovitelných zdrojů však není bez problémů. Do Evropy jej plánujeme ve velkém dovážet ze zemí globálního Jihu, což bude prohlubovat koloniální nadvládu globálního Severu nad Jihem.²⁵ Země, jejichž obyvatelstvo dodnes trpí nedostatečným přístupem k energii, mají z obnovitelných zdrojů vyrábět vodík pro průmysl a energetiku velkého kapitálu, místo aby pokrývaly potřeby vlastních obyvatel.²⁶

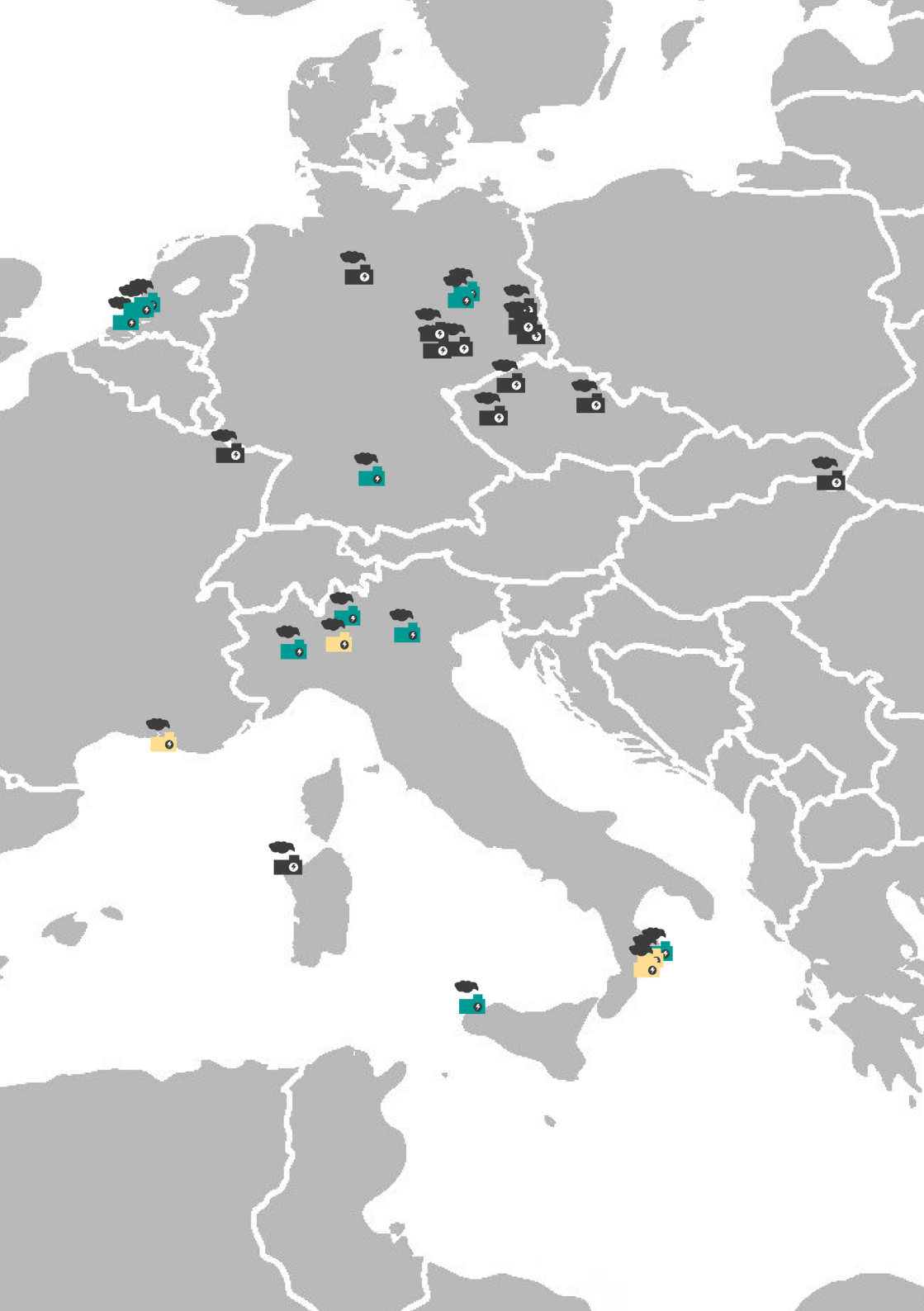
Většina nových projektů na stavbu plynodů nebo plynových elektráren je v současnosti omlouvána tím, že v budoucnu bude možné tuto infrastrukturu jednoduše přepnout z plynu na vodík (hydrogen ready). Studie ale označují vodík za zbytečně finančně, ekologicky i sociálně nákladnější řešení, například v porovnání s tepelnými čerpadly.²⁷ Může naopak zpomalit řešení klimatické krize,²⁸ jelikož přepnout plynovou infrastrukturu na vodíkovou bude extrémně složité²⁹ a jeho spalování je velmi neefektivní.³⁰ Hlavní cíl růstu vodíku je jediný: legitimizovat v situaci klimatického rozvratu nesmyslné rozšiřování infrastruktury na fosilní plyn. V Evropské unii nejhlasitěji prosazují vodík právě fosilní firmy jako zástěrku k prosazení stavby nové plynové infrastruktury.³¹ Nadšení ohledně vodíku tak nejvíc připomíná situaci s biopalivy, která se rovněž postupně ukázala být slepou cestou k ochraně klimatu s řadou dalších ekologicky i sociálně škodlivých dopadů.³²

Firma	Elektrárna	Stát	Převažující typ paliva	Kapacita (MWe)
Uhelné				
United Energy	Komoňany	ČR	uhlí	239
elektrárny Opatovice	Opatovice	ČR	uhlí	378
Plzeňská teplárenská	Plzeňská teplárenská ELU III	ČR	uhlí	274
LEAG	Lippendorf	DE — Lužice	uhlí	920
LEAG	Jänschwalde	DE — Lužice	uhlí	2000
LEAG	Boxberg	DE — Lužice	uhlí	2575
Mibrag	Mehrum (stand-by)	DE — Lipsko	uhlí	690
Mibrag	Wahlitz	DE — Sasko-Anhaltsko	uhlí	37
LEAG	Schwarze Pumpe	DE — Lužice	uhlí	1600
EP Germany	Schkopau	DE — Sasko-Anhaltsko	uhlí	900
EP Produzione	Fiume Santo	Itálie	uhlí	599
Slovenské elektrárne	Vojany I	Slovensko	uhlí	220
Gazel Energie (stand - by)	Émile-Huchet 6	Francie	uhlí	595

Firma	Elektrárna	Stát	Převažující typ paliva	Kapacita (MWe)
Plynové				
EP Produzione	Livorno Ferraris	Itálie	plyn	805
EP Produzione	Ostiglia	Itálie	plyn	1137
EP Produzione	Tavazzano e Montanaso	Itálie	plyn	1140
EP Produzione	Trapani	Itálie	plyn	213
EP Produzione	Scandale	Itálie	plyn	814
EP Langage	Langage	Velká Británie	plyn	905
EP South Humber Bank	South Humber Bank	Velká Británie	plyn	1365
EP Ballylumford	Ballylumford	Velká Británie	plyn	683
EP Tynagh Energy	Tynagh Energy	Irsko	plyn	384
LEAG	Thyrow (stand-by)	DE — Braniborsko	plyn	150
LEAG	Ahrensfelde (stand-by)	DE — Braniborsko	plyn	120
LEAG	Leipheim	DE — Bavorsko	Plyn	319
EP NL	Sloe	Nizozemí	plyn	870
EP NL	Rijnmond	Nizozemí	plyn	800
EP NL	MaasStroom	Nizozemí	plyn	426
EP NL	Enecogen	Nizozemí	plyn	910

Firma	Elektrárna	Stát	Převažující typ paliva	Kapacita (MWe)
Biomasa				
EP UK Investments	Lynemouth	Velká Británie	biomasa	405
EP New Energy Italia	Fusine Energia	Itálie	biomasa	7
EP New Energy Italia	Strongoli	Itálie	biomasa	46
EP New Energy Italia	Crotone	Itálie	biomasa	27
Gazel Energie	Provence 4 (Gardanne)	Francie	biomasa	150

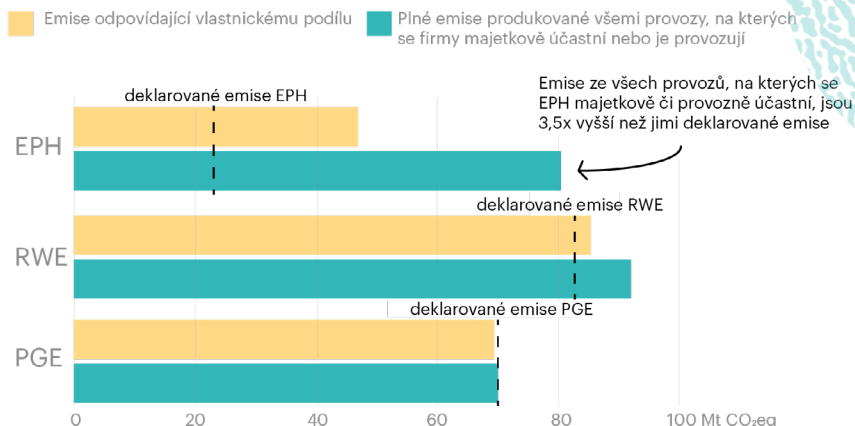
Klimatická lež: Jak EPH zatajila polovinu svých emisí

Dopad EPH na klima byl v loňském roce ještě větší, než holding deklaroval. Investigativní tým Deníku Referendum přišel loni v listopadu se zjištěním, že firma Daniela Křetínského kreativním uhlíkovým účetnictvím utajuje polovinu svých emisí skleníkových plynů. EPH do celkového výčtu nepřiznává emise ze svých uhelných elektráren v Lužici, přestože zde sídlí jedny z největších a nešpinavějších uhelných elektráren v Evropě. „Firma deklaruje 23 megatun emisí skleníkových plynů. Z naší analýzy ale vyplývá, že i shovívavý přístup společnosti přisuzuje asi 47 megatun skleníkových plynů za rok 2022. Řečeno polopatě: EPH deklaruje méně než polovinu svých emisí,“ píše Deník Referendum.³³

EPH patří mezi tři největší evropské znečišťovatele skleníkovými plyny, není žádným „lídrem v dekarbonizaci“, jak deklaruje. Ve skutečnosti silně zaostává za evropským trendem a z hlediska dekarbonizace je daleko za celoevropským tren-

dem. Její veřejná sebeprezentace je tak ukázkovým greenwashingem – natíráním špinavé reality na zeleno.³⁴

Za tímto účelem EPH založil novou sesterskou firmu EP Energy Transition a chystá se do ní postupně uložit veškeré své německé uhelné doly a elektrárny, konkrétně firmy LEAG a Mibrag. Navenek ve svých reportech o udržitelnosti EPH uvádí, že s uhlím skončí do roku 2030,³⁵ ve skutečnosti však jen uskutečnil manévr pro investory a finanční instituce, před kterými chce vypadat zelenější, než ve skutečnosti je.³⁶ Ekologické organizace jako německé analytické centrum Urgewald mají velké obavy, že nová firma EP Energy Transition nebude mít v budoucnu dostatek financí na zaplacení rekultivace krajiny zničené těžbou – může se tak chtít vyhnout nápravě způsobených škod.³⁷ EPH i v loňském roce pokračoval v zakrývání svého špinavého byznysu s ještě větší intenzitou.

GRAF 1: Vizualizace dat: Deník Referendum. Zdroje: EU/UK ETS (data za rok 2022), Ember, zprávy společností, vlastní dopočet

Podpora ruské invaze: spolupráce s Gazpromem

Hned v únoru loňského roku označily ukrajinské úřady, konkrétně Národní agentura pro prevenci korupce (NACP), jednu z firem Daniela Křetínského za podporovatele ruské invaze na Ukrajině. Český oligarcha je ve společnosti Metro Cash & Carry, která odmítla odejít z Ruska a nadále tak podporuje putinovu válečnou diktaturu, největším akcionářem. Ve svém prohlášení NACP také zmiňuje, že Daniel Křetínský podporuje režim Vladimíra Putina rovněž skrze firmu EUSTREAM zajišťující transport ruského plynu do Evropy.

„Tato společnost provozuje systém nutný k přepravě ruského plynu do střední a východní Evropy. Zatímco celý civilizovaný svět odmítá energetické zdroje teroristického státu, vedení Metro Cash & Carry ukazuje, že spolupráci s Ruskou federací nemá v plánu zastavit, ale naopak v budoucnosti ještě prohloubit,“ uvádí ukrajinské úřady.³⁸

EPH v reakci na zprávu ukrajinských úřadů tvrdí, že EUSTREAM byl první evropskou společností, která Ukrajině již v roce 2014 poskytla pevnou přepravní kapacitu a umožnila Ukrajině dodávat palivo z EU.³⁹ Údajná nezištná pomoc EPH Ukrajině se nekonala, ve skutečnosti šlo pouze o byznysový zájem firmy, který dojednalo ještě předchozí vedení EUSTREAMU. „Není to poprvé, co Křetínský tento argument použil. Není pravdivý. Ve skutečnosti totiž dojednávání dodávek plynu na Ukrajinu z Evropy započalo před Křetínského vstupem do slovenského plynárenství a bylo důsledkem liberalizace a demonopolizace evropského energetického trhu. Křetínský se tedy k přepravě plynu na Ukrajinu spíše už jen nachomýtl. A sám z něj pak hlavně těžil,“ uvádí investigativní tým Deníku

Referendum s dodatkem, že povídáním o pomoci Ukrajině si Křetínský vylepšuje image v západní Evropě.⁴⁰

Není pravda, že by EUSTREAM nějak výrazně omezoval spolupráci s ruskými firmami, kohoutky na plynovodech z Ruska vedoucích přes Ukrajinu zatím stále ještě utažené nejsou.⁴¹ Ruský Gazprom nadále platí Křetínskému za tranzit plynu – i díky tomu ratingové agentury na začátku letošního roku zlepšily hodnocení firmám českého oligarchy. „Navzdory nižším objemům ruského plynu přepravovaného přes tranzitní plynovod Eustreamu od začátku vojenského konfliktu na Ukrajině společnost nadále přijímá platby za kapacitu na základě dlouhodobé smlouvy s hlavním ruským přepravcem (Gazpromem),“ uvádí například agentura Moody's.⁴²

Stále platí, že byznys Daniela Křetínského nás přibližuje k ruskému diktátorskému režimu. I přes proklamace o pomoci Ukrajině firma EPH nemá žádný zájem na tom, aby do Evropy přestal proudit ruský plyn – naopak. A spolu s tím na účty jejich firem proudí platby od ruského energetického giganta.

8 neúspěchů Daniela Křetínského za rok 2023

Ačkoliv byl rok 2023 v mnoha ohledech pro EPH velmi příznivý, zaznamenala tato firma i řadu neúspěchů. Kromě již zmíněného znepokojení z pokračující spolupráce Daniela Křetínského s ruskými partnery mezi ně patřily například nepovedené nákupy, neúspěšné lobbingsvé aktivity nebo odhalení některých důležitých kauz. Pojdme si proto krátce představit výčet neúspěchů EPH i Daniela Křetínského v loňském roce.

1. Nepovedený nákup firmy STEAG

V květnu loňského roku přišla agentura Reuters se zjištěním, že EPH předložil plán na nákup německé uhlénné firmy STEAG.⁴³ Případným nákupem by se český energetický gigant rozrostl o šest černouhlých elektráren v Německu a taky o dvě další v Kolumbii a Turecku. Nakonec však firmu získala španělská investiční společnost Asterion Industrial Partners, která EPH přeplatila.⁴⁴

2. Nenaplněná touha po tuzemské plynové infrastruktuře

EPH se v druhé polovině loňského roku pokoušel získat české plynové zásobníky⁴⁵ i firmu NET4GAS přepravující plyn do střední Evropy z plynovodů napojených na sever Německa.⁴⁶ V obou případech byl přelapčen českou vládou s rozhodnutím převzít strategickou kontrolu nad plynovou infrastrukturou. Nepovedený nákup majitele koncernu rozběsnil natolik, že proti ministrovi průmyslu a obchodu Jozefu Sikelovi vedl skrze své mediální domy mediální válku. Celou kauzu podrobněji rozebereme v následující kapitole.

3. Neúspěšný nákup IT společnosti Atos ve Francii

První neúspěch Křetínského ve Francii: tak se mluví o nepovedeném nákupu konzultační divize Tech Foundations

spadající pod technologickou společnost Atos.⁴⁷ Pokus o nákup této společnosti vyvolal ve Francii pozdvižení, jelikož jej kritizovali jak akcionáři, tak někteří zákonodárci. Jejich největší obavy plynuly z toho, že by digitální infrastruktura využívaná například pro jaderné testy padla do rukou zahraničního investora s pochybnou pověstí.⁴⁸

4. Ohromná pokuta ve Velké Británii

Více než půlmiliardovou pokutu vyměřil britský regulátor firmě EP SHB, spadající pod EPH. Důvodem byl fakt, že EPH zřejmě záměrně způsobil vyšší ceny energií pro spotřebitele tím, že požadoval příliš vysokou cenu za vypnutí plynové elektrárny South Humber Bank.⁴⁹ Stejně jako v České republice se i tam firma Daniela Křetínského pokusila profitovat skrze vysoké ceny energií.⁵⁰

5. Topolánkova neúspěšná kandidatura

Jeden z nejdůležitějších a nejviditelnějších Křetínského lobbistů Mirek Topolánek se pokusil kandidovat do čela Svazu průmyslu a dopravy. Připomeňme, že Topolánek byl premiérem České republiky v letech 2006-2009 a od té doby pracuje v různých firmách Daniela Křetínského.⁵¹ Do čela největší lobbistické byznysové organizace se však Topolánek nedostal, jelikož v hlasování členů svazu prohrál se zástupcem developerů Janem Rafajem.⁵² Křetínský tak svou lobbistickou mašinérii v České republice nerozšířil, přestože jeho mocenské ambice v tomto směru vzbuzují obavy i do budoucna.

6. Obvinění z korupce v Lužici

První z vážnějších kauz spojených s firmami Daniela Křetínského je zjištění německého investigativního serveru Correctiv ohledně korupce firmy LEAG s úřady v německé Lužici. Němečtí in-

KB

EPH =
KČL
V SPINAVÝ PRACH

investigativci loni v září odhalili, že LEAG v Braniborsku platí místním obcím i vodárenským úřadům za to, aby zavíraly oči před znečišťováním vody těžbou uhlí.⁵³ Právníci oslovení Correctivem vyslovili domněnku, že uzavírání smluv o mlčení značně poškozuje veřejný zájem a je zřejmé i protiprávní. Existenci smluv LEAG popřel, Correctiv však předložil důkazy odporující tvrzení těžářů a usvědčil je ze lži.⁵⁴

7. Trestní stíhání AVE CZ a zastavení majetku

Česká odpadová firma AVE CZ, jejímž největším akcionářem je právě Daniel Křetínský, podle policie neplatila dlouhé roky poplatky za skládkování. České obce i stát tím měla připravit o skoro čtyři miliardy korun. V březnu loňského roku tato kauza vstoupila do další fáze, jelikož nejvyšší žalobce posvětil trestní stíhání firmy AVE CZ.⁵⁵ Důkazy proti firmě jsou natolik silné,

že podle zjištění Deníku Referendum státní zástupce zajistil všechny akcie firmy AVE Pražské komunální služby, dceřiné společnosti AVE CZ odpadové hospodářství.⁵⁶ Vyšetřování vede Národní centrála proti organizovanému zločinu.

8. Křetínský ovlivňoval rozhodčí

Ilustrativní kauzou se stala situace, kdy Daniel Křetínský uprostřed zápasu jím vlastněného fotbalového klubu Sparta Praha zřejmě ovlivňoval rozhodčí. Podle svých slov si šel do kabiny rozhodčích nechat „vysvětlit“ některé výroky sudích.⁵⁷ V každém případě se však jednalo o flagrantní porušení pravidel fair-play. Křetínský stanul před fotbalovou disciplinární komisí a dostal pokutu 50 tisíc korun.⁵⁸ Kauza návštěvy rozhodčích dokresluje vztah Daniela Křetínského k pravidlům: pokud mu neseď, chce je prostě ohnout ve svůj prospěch.⁵⁹

Rostoucí vliv na veřejnou debatu v Česku i na západě

Křetínský vstoupil do sféry médií a v České republice poměrně silně ovlivňuje debatu o energetice a klimatu. Jeho média často šíří dezinformace o klimatu, útočí na ekologickou politiku a demonizují zástupce ekologického hnutí i evropské politiky nálepkami jako „zelený Taliban“ nebo „ekoteroristé“. V loňském a na začátku letošního roku jsme zaznamenali hned dva případy, které dobře dokládají způsoby vlivu Křetínského na veřejnou debatu v České republice.

Prvním případem je kauza kolem nákupu tuzemské plynové infrastruktury. Český stát přeplatil firmu EPH jak při nákupu plynových zásobníků, tak při akvizici firmy NET4GAS provozující síť plynovodů. Média Daniela Křetínského následně

spustila mediální kampaň zaměřenou na diskreditaci ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely, jehož ministerstvo nákup plynové infrastruktury zprostředkovalo. V době, kdy se rozhodovalo o nákupu firmy NET4GAS, se Síkela objevoval velmi často – samozřejmě v nepříznivém světle – na titulní straně bulvárního Blesku, který je nejčtenějším deníkem z portfolia Křetínského médií.⁶⁰ Situace vyeskalovala do té míry, že si na chování jeho deníků stěžoval ministr Síkela i v rozhovoru pro Financial Times.⁶¹

Na snaze diskreditovat nákup firmy NET4GAS státem se však podílela všechna nejpodstatnější Křetínského média. Z naší mediální analýzy vyplývá, že se tématu prodeje firmy NET4GAS věnova-

la výrazně více než ostatní, přičemž také výrazně víc kritizovala případný odkup firmy státem.⁶² Situace byla natolik očividně nepřijatelná z hlediska novinářské etiky, že dokonce pobočka Českého národního výboru Mezinárodního tiskového institutu (CZ IPI) napsala Křetínskému dopis, v němž jej žádá, aby se podobným neférovým praktikám do budoucna vyhnul.⁶³

Druhým příkladem je pak kauza kolem nemocnice IKEM, kde si podle zjištění Seznam zpráv ředitel nemocnice Michal Stiborek domlouval rozhovory v Křetínském médiích přímo s tiskovým mluvčím EPH Danielem Častvajem, který by teoreticky na jejich neměl mít žádný vliv – zejména v klíčových případech však tato média operují jako prodloužená ruka zájmů druhého nejbohatšího Čecha.⁶⁴ Jsou to dva nejviditelnější příklady toho, jak Daniel Křetínský využívá svá média k prosazování vlastních zájmů či zájmů svých přátel. Jde o tragickou zprávu pro pluralitu mediální krajiny v tuzemsku, jejíž podobu pak v drtivé míře určují mocenské machinace miliardáře s životní zkušeností i zájmy realitě většiny Čechů a Češek zcela cizí.

Tyto praktiky se český oligarcha snaží přinést i do západní Evropy, konkrétně do Francie a Velké Británie. Ve Francii sice loni v září prodal svůj podíl v deníku Le Monde⁶⁵ ve kterém od začátku narážel na problémy, na francouzském mediálním trhu nicméně chce zůstat, jelikož Evropská komise posvětila jeho snahu nakoupit druhé největší francouzské vydavatelství Editis.⁶⁶ Křetínský se tak dostane k velkému množství francouzských čtenářů: podobně by si chtěl přijít na své i ve Velké Británii, kde se uchází o lukrativní nákup vydavatelství Telegraph Media Group vydávající mimo jiné deník The Telegraph a týdeník The Spectator, tedy média výrazně napojená na radikální křídlo Konzervativní strany a známé svými konzervativně pravicovými narativy.⁶⁷

I v případě veřejné debaty tak vidíme primárně snahu Daniela Křetínského rozšířit vliv ve státech klíčových pro jeho byznys. Kromě ovlivňování veřejné diskuze mu média zajišťují i přístup k politikům, který by jako pouhý byznysmen neměl tak velký jako vlastník klíčových médií.

Palác, Casino, ocelárny – Nákupy mimo fosilní energetiku a média

Fosilní energetika a média však nejsou jedinou sférou, ve které se Daniel Křetínský v loňském roce angažoval. V této kapitole proto přinášíme krátký přehled dalších důležitých obchodů, do kterých se český oligarcha zapojil.

Francouzské Casino

S velkou pravděpodobností získá konsorcium vedené Danielem Křetínským větší podíl ve francouzském maloobchodním řetězci s názvem Casino. Akcionáři a věřitelé zadluženého Casina totiž na začátku letošního roku schválili restrukturalizační plán českého oligarchy, což otvírá příležitost pro převzetí firmy celým konsorciem.⁶⁸ Maloobchodní řetězec Casino v minulosti čelil kritice původních obyvatel z Brazílie a Kolumbie, podle kterých se firma podílí na ničení amazonského pralesa a odlesňování.⁶⁹

Podíl v ocelářské společnosti Thyssenkrupp

Od druhé půlky loňského roku usiluje EPH také o koupi polovičního podílu v německé ocelářské společnosti Thyssenkrupp.⁷⁰ Český oligarcha by se tak dostal k výrobě ve druhé největší ocelářské společnosti v Evropě. Důvodem nákupu může být vyjma čistě byznysového zájmu také snaha ovládat větší část výrobního řetězce v energetice, či případně připravit si půdu pro rozvoj výroby vodíkových technologií. Holding EPH plánovaný nákup nijak nekomentuje, přestože místní zaměstnanci s ním nesouhlasí. Budoucí poloviční vlastník totiž neprozradil nic o budoucnosti ocelárny, odbory požadují uzavření kolektivní smlouvy a zajištění plánu na rozvoj ocelárny s aktuálně nestabilními hospodářskými výsledky.⁷¹

Vodíkový byznys na Ukrajině

Loni v létě v tuzemských médiích proběhla zpráva, že EPH chce spojit síly s Mo-

ravskými naftovými doly Karla Komárka s cílem vyrábět zelený vodík na Ukrajině a dopravovat jej do střední a východní Evropy.⁷² Vodík je z ekologického i ekonomického hlediska nepříliš efektivní technologií. Současné plynovody, které bude zřejmě chtít Křetínský k transportu vodíku využít, bude navíc velmi složité transformovat na přesun vodíku.

Lukrativní investice v Brně

Na své si český oligarcha přijde i v rodném Brně, kde mu místní politici nabídli lukrativní pozemky v hodnotě až půl miliardy výměnou za to, že jim přenechá pozemky nutné k plánovanému odsunu vlakového nádraží.⁷³

Podobně se o něm mluví i v kauze brněnské spalovny, u které si brněnští politici vymohli zrušení stavby třetího kotle a tím i zastavení dotace Evropské unie. Jedna z možných interpretací překvapivého kroku brněnských politiků je, že brněnskou spalovnu plánuje koupit Křetínský skrze firmu AVE CZ a případná dotace od Evropské unie by na deset let zastavila možnost změny vlastnické struktury.⁷⁴ Podezření vzbuzuje i fakt, že syn brněnského náměstka primátorky Roberta Kerndla, který se o zrušení stavby třetího kotle spalovny snažil, pracuje pro EPH.⁷⁵ Zdá se tak, že Křetínského zájmy ovlivňují i vládnoucí brněnské politiky.

Nákup paláce Bellevue

Kromě zámečku u Paříže nyní Křetínský vlastní i palác v Praze u Vltavy, na začátku loňského roku koupil palác Bellevue na Smetanově nábřeží od zkrachovalé firmy ze skupiny Arca za 411 milionů korun.⁷⁶

Křetinského vliv na Právnické fakultě Masarykovy univerzity pokračuje

V případě ovlivňování vlastní alma mater, Právnické fakulty Masarykovy univerzity, se nejedná pouze o poskytování finančních darů, zaměstnanci EPH na fakultě pravidelně vyučují a studenti do firmy často chodí na stáže.⁷⁷ Loni v lednu Akademický senát Právnické fakulty Masarykovy univerzity podpořil pokračování spolupráce s firmou EPH.⁷⁸ Daniel Křetinský si buduje základnu pro svůj právní tým a využívá akademické prostředí ve svůj prospěch. Nad rámec této spolupráce Právnická fakulta přijala sponzorský dar ve výši 200 tisíc korun na pořádání studentské konference.⁷⁹ Proti prorůstání univerzity eticky problematickým byznysem fosilního oligarchy se vymezilo studentské hnutí Univerzity za klima i řada studentek a studentů samotné fakulty.

Pojišťovny se od EPH distancují, firma chce vydávat více dluhopisů

Další instituce ukončují spolupráci s EPH, jedná se zejména o pojišťovny. Jako první tuto informaci potvrdila pojišťovna Generali, na konci roku 2022 přestala pojišťovat uhelnou část byznysu EPH, pravděpodobně však tato pojišťovna i nadále pojišťuje plynové elektrárny firmy. Mluvčí Allianz pak potvrdila, že EPH nepojišťuje již dva roky.⁸⁰ Třetí pojišťovnou je Vienna Insurance Group (u nás Kooperativa a ČPP) – ta sice veřejně dosud ukončení pojišťování českého fosilního giganta nepotvrdila, nicméně podle našich informací i ona spolupráci s EPH již ukončila.

U bank naopak příliš nových informací nemáme. Nadále platí, že mezi největší bankovní podporovatele EPH patří banky Société Générale (u nás Komerční banka), UniCredit bank, ING či Intesa Sanpaolo.⁸¹ Novou zajímavou informací je, že EPH se mimo jiné proto, že banky stále více lpějí na ekologických standardech, přiklání k financování skrze vydávání dluhopisů. Podle informací Seznam zpráv chce firma překlopit svůj bankovní dluh, aby 70

procent financování získávala skrze prodej dluhopisů a jen třicet procent skrze bankovní půjčky.⁸² Podle analytiků z organizace IEEFA by však EPH musel za tímto účelem transformaci a odklon od fosilních paliv.⁸³ Podle databáze IJGlobal mezi investory nakupující dluhopisy EPH patří zejména banky UniCredit, Commerzbank, Citigroup, Erste Bank, ING či Sumitomo Mitsui Banking Corporation.⁸⁴

Banky mají EPH v oblíbě a pomáhají tak udržet neudržitelný fosilní byznys českého energetického giganta. Posun lze vidět u pojišťoven, které začínají dávat veřejně najevo, že s pojišťováním firmy EPH nechtějí mít nic společného. Jednou z důležitých možností, jak ekonomickou moc Křetinského firmy oslabit, může být odhalení pojišťoven, které v současnosti fosilní projekty EPH kryjí. A ty pak veřejným tlakem přesvědčit, že pojišťovat takto problematickou fosilní společnost není ani ve veřejném, ani v jejich zájmu.

Závěr – tři návrhy politik omezujících velké energetické korporace

V této aktualizaci reportu o EPH jsme ukázali, že Daniel Křetínský i v období od listopadu 2022 pokračoval v rozvíjení byznysového modelu, který zásadním způsobem ohrožuje řadu veřejných zájmů: vědomě a záměrně přispívá ke kolapsu stabilního klimatu, profituje z energetické krize na úkor spotřebitelů ohrožených energetickou chudobou a podrývá demokracii v celé Evropě. Český oligarcha rozšiřuje své fosilní i mediální impérium, přičemž k tomu využívá peníze získané na úkor lidí postižených energetickou chudobou. Expanzí EPH jsme zaplatili my všichni skrze účty za elektřinu a teplo.

Nápadů, jak chování EPH a potažmo dalších fosilně-energetických oligopolů zastavit – a otevřít cesty změnám vedoucím k lepšímu uspořádání tohoto klíčového odvětví – se v současné veřejné i odborné debatě ozývá mnoho. Chceme alespoň rámcově uvést tři návrhy na veřejné politiky, které jsou podle nás pro transformaci energetiky směrem k zajištění čisté a dostupné energie pro všechny klíčové.

1. Zastavit financování EPH i celého fosilního sektoru

EPH spoléhá na bezproblémovou spolupráci s národními státy a soukromými finančními institucemi, které jej dotují a financují. Od evropských států požaduje kompenzace za uzavírání uhelných elektráren, daňové úlevy a v poslední době také kapacitní platby za provoz plynových elektráren. Vzhledem k pokračující aktivní spolupráci mezi finančními institucemi a fosilním průmyslem je nutné občanským tlakem i přímou regulací finančního sek-

toru přimět soukromý bankovní a pojišťovnický sektor, aby pokud možno přestal fosilní infrastrukturu pojišťovat a financovat. Veškerou součinnost soukromých i veřejných institucí s celým fosilním průmyslem je potřeba ukončit. Peníze je třeba nasměrovat do spravedlivé transformace, která jednak promění fungování klíčových podniků a zároveň otevře větší prostor na trhu novým, zodpovědnějším byznys modelům v energetice (např. energetická družstva).

2. Čelit moci fosilní lobby a zbavit ji vlivu na demokratické instituce

EPH prospívá také skrze nadstandardní vztahy s politiky v různých zemích po celé Evropě.⁸⁵ Jak ukazují analýzy Corporate Europe Observatory, klimatická politika je v současnosti hlavním cílem lobbistů velkých firem.⁸⁶ Proto je nutné se vlivu fosilního průmyslu postavit stejným způsobem jako dříve tabákové lobby. Jako klíčové vidíme omezení politické moci fosilní lobby v energetické politice, dále je potřeba zbavit fosilně-energetické společnosti na základě jasných kritérií možnosti lobbisticky ovlivňovat jakákoliv politická rozhodnutí v oblasti klimatické a energetické politiky a zakázat reklamu na fosilní paliva.⁸⁷

3. Návrat klíčové energetické infrastruktury do veřejných rukou

Energetická i klimatická krize jsou důsledkem selhání politiky privatizace a proměny strategických odvětví v trhy podřízené primátu zisku. Tváří v tvář neetickému jednání řady nejen ener-

getických firem nabývá na síle opačný trend, tedy návrat klíčové infrastruktury do veřejného vlastnictví – ať už prostřednictvím výkupu, nebo vyvlastnění ve veřejném zájmu. Stále více studií ukazuje, že čistě na soukromý sektor se nedá spolehnout, jelikož neinvestuje do energetické transformace dostatečně rychle a činí tak pouze v případě, že dostane pobídky od států.⁸⁸

Naopak velké množství příkladů ukazuje,⁸⁹ že veřejný sektor takové klíčové investice realizovat může.⁹⁰ Veřejný zájem na řešení klimatické krize a zajištění dostupné energie by měl mít přednost před upřednostňováním soukromého vlastnictví za každou cenu – zvláště pokud chování soukromých vlastníků

veřejné zájmy vážně ohrožuje. Klíčové elektrárny, ale především přenosové a distribuční sítě, lze vrátit do veřejné správy: tzv. remunicipalizace se týká zejména bývalých městských podniků a sítí. Větší role veřejného sektoru v energetice může pomoci dekarbonizaci a ve výsledku i zvládnutí energetické krize a zajištění dostupné energie pro spotřebitele. Je proto potřeba podpořit města i státní podniky ve snaze získat zpět do obecních rukou městské teplárny a další energetické podniky i rozvíjet vlastní energetiku, stejně jako snahy států získat zpět klíčovou infrastrukturu.

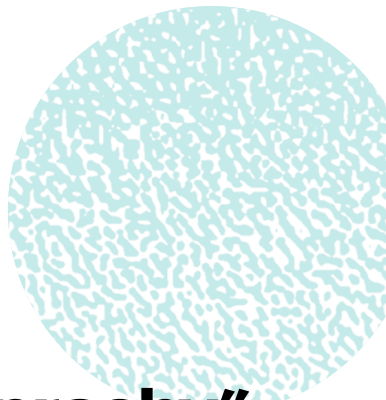

O Re-setu

Re-set: platforma pro sociálně-ekologickou transformaci je česká organizace, která výzkumem, vzděláváním a prací s veřejností podporuje snahy o udržitelnější a spravedlivější společnost. Promýšlíme a popularizujeme koncepty pro sociální, ekologickou a demokratickou ekonomiku, zkoumáme příčiny sociálních a ekologických problémů a hledáme řešení.

Podporujeme iniciativy zdola a spolupracujeme se sociálními hnutími, která usilují o dobrý život pro všechny v různých oblastech. Pomáháme lidem se organizovat a společně prosazovat své zájmy. Jsme součástí kampaně Europe Beyond Coal (Evropa bez uhlí) a v programu Klimatická spravedlnost výzkumem a organizováním podporujeme rychlý konec těžby a spalování uhlí i dalších fosilních paliv a přechod k nové energetice založené na decentralizovaných, demokraticky kontrolovaných obnovitelných zdrojích.

www.re-set.cz
info@re-set.cz

O kampani „Zastavme špinavé prachy“

Zastavme špinavé prachy je různorodá koalice občanských organizací, které usilují o rychlé a spravedlivé řešení klimatické krize. Naším cílem je upozorňovat na příčiny změn klimatu a aktivně vystupovat proti institucím, které se na devastaci planety podílejí. Jsme součástí mezinárodního hnutí, které usiluje o přesměrování financí z fosilního průmyslu směrem k ekonomice budoucnosti založené na udržitelnosti a spravedlnosti. Požadujeme aby banky, pojišťovny a investiční fondy neprodleně přestaly podporovat fosilní průmysl a přesměrovaly peníze do čistých obnovitelných zdrojů energie.

www.spinaveprachy.cz
info@spinaveprachy.cz

Tiráž

Report *Jeho zisky, naše ztráta: Jak EPH Daniela Křetínského dál bohatne z energetické chudoby a klimatického kolapsu* vydal Re-set: platforma pro sociálně-ekologickou transformaci v březnu 2024.

Autor textu: Radek Kubala

Konzultace: Veronika Dombrovská, Josef Patočka, Petr Doubravský

Překlady: Petra Jelínková

Grafika: von Saten

Sazba: Kateřina Holá

Korektura: Jiří Šimčík

Fotografie: archiv Špinavé prachy a Greenpeace Česká republika

ISBN: 978-80-908972-7-4

Report vznikl v rámci projektu The business of delaying the climate action in EU - EPH, fossil hyenas and how to stop them, podpořeného KR Foundation.

K R
F O U N D A T I O N

Chcete nám pomoci? Staňte se naším dárce a podpořte nás svým příspěvkem na www.re-set.cz/daruj

Zdroje

- 1 <https://re-set.cz/download/Publikace/Fosilni-hyena.pdf>
- 2 https://re-set.cz/download/2022/reset_loupez_ONLINE_UP1.pdf
- 3 https://forbes.cz/lists/nc23/?gad_source=1&gclid=CjwKCAiAxaCvBhAeIwAvsLmWBEPEO4wgotMiTFGM4U-FOIhgolWvgxEtDD8Db78eYoJMBXTReGBf-RoCFqIQAvD_BwE
- 4 https://re-set.cz/download/2022/reset_loupez_ONLINE_UP1.pdf
- 5 <https://denikreferendum.cz/clanek/35810-stanjura-a-eph-jedno-rozhodnuti-jedna-firma-a-stat-prisel-o-desitky-miliard>
- 6 <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2281224>
- 7 Více o vlivu EPH na debatu o Windfall tax můžete najít v publikaci Cold homes, hot profits, do které jsme přispěli kapitolou o situaci v České republice: <https://corporateeurope.org/sites/default/files/2023-10/cold%20homes%20hot%20profit.pdf>
- 8 https://www.institut-predluzeni.cz/obj/files/2/sys_media_1221.pdf
- 9 Viz principy spravedlivé transformace: <https://re-set.cz/download/Publikace/Principy-pro-spravedlivou-transformaci.pdf>
- 10 <https://ember-climate.org/insights/research/limited-utility>
- 11 Výpočet vychází z dat organizace Beyond Fossil Fuels: <https://beyond-coal.eu/coal-exit-tracker>
- 12 Viz poznámka 6
- 13 Viz poznámka 6
- 14 https://re-set.cz/download/Publikace/Fosilni-plyn_Most-do-klima-kolapsu.pdf
- 15 <https://www.epholding.cz/en/press-releases/eph-enters-the-dutch-market-by-acquiring-two-gas-fired-power-plants/> a <https://www.epholding.cz/en/press-releases/eph-strengthens-its-energy-portfolio-in-the-netherlands-with-acquisition-of-maasroom-power-plant-and-50-stake-in-enecogen/>
- 16 <https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-02-21/cost-of-keeping-uk-lights-on-grows-as-power-auction-hits-record>
- 17 <https://www.epholding.cz/en/press-releases/eph-will-build-a-new-gas-fired-power-plant-and-battery-storage-facility-in-the-uk-at-a-cost-of-more-than-1-billion/>
- 18 Data o aukcích na kapacitní platby se dají najít zde: https://www.emrdeliverybody.com/CM/Registers.aspx?Paged=TRUE&p_Category=CM%20Register&p_SortBehavior=0&p_Created=20221215%2008%3A48%3A49&ID=3881&PageFirstRow=316&View=%7BF8C19265-4D89-4FA4-B5BD-6F35FBF3AE2F%7D
- 19 <https://www.naturalgasworld.com/germanys-leag-plans-construction-of-4-gas-power-plants-109886>
- 20 <https://www.bruegel.org/analysis/four-questions-germanys-big-hydrogen-power-plan>
- 21 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/es/ip_23_5815
- 22 https://corporateeurope.org/sites/default/files/the_great_gas_lock_in_english_.pdf
- 23 Viz naše publikace Fosilní plyn: most do klimatického kolapsu: https://re-set.cz/download/Publikace/Fosilni-plyn_Most-do-klima-kolapsu.pdf
- 24 <https://denikreferendum.cz/clanek/35909-vodik-je-pro-dekarbonizaci-energetiky-obrovskou-hrozbou>
- 25 <https://corporateeurope.org/en/dirty-truth-about-EU-hydrogen-push>
- 26 <https://corporateeurope.org/en/2022/05/hydrogen-north-africa-neocolonial-resource-grab>
- 27 <https://sustainability.crugroup.com/article/energy-from-green-hydrogen-will-be-expensive-even-in-2050>
- 28 <https://www.nature.com/articles/s41558-021-01032-7>
- 29 <https://network.bellona.org/content/uploads/sites/3/2023/03/Hydrogen-Ready-Myth-Final-Version-22-03-1.pdf>
- 30 <https://www.carbonbrief.org/in-depth-qa-does-the-world-need-hydrogen-to-solve-climate-change/>
- 31 <https://corporateeurope.org/en/2023/10/eus-hydrogen-plans-are-dangerous-distraction-driven-corporate-interests>
- 32 <https://denikreferendum.cz/clanek/34195-vodik-miri-eu-a-spolu-s-ni-i-cr-po-biopalivech-do-dalsi-slepe-ulicky>
- 33 Investigativa Deniku Referendum zde: <https://denikreferendum.cz/clanek/35803-odhaleno-kretinskeho-eph-deklaruje-mene-nez-polovinu-emisi-co2-ktere-vypusti>
- 34 <https://ember-climate.org/insights/research/eu-ets-2022/>
- 35 <https://www.epholding.cz/en/press-releases/eph-on-its-decarbonisation-pathway-securing-the-stability-of-supply-and-focusing-on-hydrogen-ready-projects/>
- 36 <https://ieefa.org/resources/eps-transition-plan-faces-heightened-scrutiny-after-new-bond-issuance>
- 37 <https://www.urgewald.org/en/medien/2023-global-coal-exit-list-failing-phase-out>
- 38 Prohlášení NACP: <https://nazk.gov.ua/en/news/continues-to-develop-its-business-in-the-russian-federation-and-sympathizes-with-terrorists-metro-cash-carry-is-included-in-the-list-of-international-sponsors-of-war/>
- 39 <https://www.epholding.cz/tiskove-zpravy/reakce-eph-na-nepredavdiva-tvrzeni-ukrajinske-agentury-nacp/>
- 40 <https://denikreferendum.cz/clanek/35045-kretinsky-se-po-kritice-z-ukrajiny-ohani-udajnou-pomoci-slo-ale-jen-o-byznys>
- 41 <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-kretinskeho-byznys-s-plynem-si-polepsil-diky-hotovosti-i-platbam-z-ruska-245274>
- 42 https://www.eustream.sk/files/sk/investori/financne-informacie/ratingy/rating_action-moodys-changes-outlook-on-26jan2024-pr_484698.pdf
- 43 <https://www.reuters.com/markets/deals/czech-eph-has-delivered-coherent-plan-steag-purchase-board-member-says-2023-05-20/>
- 44 <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/kretinskeho-preplatil-spanelsky-asterion-koupi-nemeckou-ener/r-a-142bc2437011eea3c0ac1f6b220ee8/>
- 45 https://www.irozhlaz.cz/ekonomika/ceps-rwe-zasobniky-plyn-vlada-nakup_2308231517_mst
- 46 <https://ekonomickydenik.cz/stat-preplatil-eph-a-koupil-net4gas-kretinskeho-blesk-od-te-doby-statni-nakup-plyno-vodu-ostre-napada/>
- 47 <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-prvni-velky-neuspech-kretinskeho-ve-francii-atos-se-nedo->

hodl-s-epei-246745
48 <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2397307>
49 [https://archiv.hn.cz/c1-67254270-kretinskeho-britska-elektrarna-dostala-vice-nez-pulmiliardovou-pokutu-za-to-ze-ne-
vyrabela-si-uctovala-moc-penez](https://archiv.hn.cz/c1-67254270-kretinskeho-britska-elektrarna-dostala-vice-nez-pulmiliardovou-pokutu-za-to-ze-ne-
vyrabela-si-uctovala-moc-penez)
50 [https://www.theguardian.com/business/2023/oct/13/daniel-kretinsky-owned-power-plant-must-pay-23m-for-charge-
ing-excessive-payments](https://www.theguardian.com/business/2023/oct/13/daniel-kretinsky-owned-power-plant-must-pay-23m-for-charge-
ing-excessive-payments)
51 Vice o propojení Daniel Křetínského a Mirka Topolánka například zde: [https://denikreferendum.cz/clanek/35026-topo-
lanek-je-lobbista-fosilniho-prumyslu-je-chybou-ceske-televize-ze-ho-zve](https://denikreferendum.cz/clanek/35026-topo-
lanek-je-lobbista-fosilniho-prumyslu-je-chybou-ceske-televize-ze-ho-zve)
52 [https://ekonomickydenik.cz/mirek-topolanek-jako-vyzyvatel-neuspel-sefem-svazu-prumyslu-a-dopravy-se-stal-jan-ra-
faj/](https://ekonomickydenik.cz/mirek-topolanek-jako-vyzyvatel-neuspel-sefem-svazu-prumyslu-a-dopravy-se-stal-jan-ra-
faj/)
53 <https://correctiv.org/aktuelles/kampf-um-wasser/2023/09/23/wasser-gefaehrdet-leag-erkauft-schweigen/>
54 <https://correctiv.org/aktuelles/2023/09/27/kohleKonzern-leag-leugnet-schweigedeaL-zu-unrecht/>
55 Vice zde: [https://zpravy.aktualne.cz/domaci/kretinsky-ave-odpady-stihani/r-acb0c61ccfa611edbe29ac1f6b220ee8/
https://denikreferendum.cz/clanek/36169-zjsteni-dr-trestne-stihane-kretinskeho-odpadove-firme-zajistili-majetek](https://zpravy.aktualne.cz/domaci/kretinsky-ave-odpady-stihani/r-acb0c61ccfa611edbe29ac1f6b220ee8/
https://denikreferendum.cz/clanek/36169-zjsteni-dr-trestne-stihane-kretinskeho-odpadove-firme-zajistili-majetek)
56 <https://denikreferendum.cz/clanek/36169-zjsteni-dr-trestne-stihane-kretinskeho-odpadove-firme-zajistili-majetek>
57 O kauze vice zde: [https://isport.blek.cz/clanek/fotbal-1-liga-rocnik-2022-23/429620/kretinsky-u-sudich-novinka-v-ra-
dech-hrozi-zakaz-i-vysoka-pokuta-pro-klub.html](https://isport.blek.cz/clanek/fotbal-1-liga-rocnik-2022-23/429620/kretinsky-u-sudich-novinka-v-ra-
dech-hrozi-zakaz-i-vysoka-pokuta-pro-klub.html)
58 [https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2351592?_zn=aWQlMQZOTMwMTEZNDc1ODAMTU1NDc3JTdDdCUzRDE3MDC-
zODQ3NDluOTM2JdDdGUlMQQzNzA3MzgzOzQyLjZlNiU3Q2MlMQ1QkNFREQWRkNDNDc3MDBDQjNBNERGNjEzOEM1RjA2OQ-
%3D%3D](https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2351592?_zn=aWQlMQZOTMwMTEZNDc1ODAMTU1NDc3JTdDdCUzRDE3MDC-
zODQ3NDluOTM2JdDdGUlMQQzNzA3MzgzOzQyLjZlNiU3Q2MlMQ1QkNFREQWRkNDNDc3MDBDQjNBNERGNjEzOEM1RjA2OQ-
%3D%3D)
59 [https://denikreferendum.cz/clanek/35070-neodfrknul-si-ani-na-fotbale-po-pernem-tydnu-pujde-kretinsky-pred-disci-
plinarku](https://denikreferendum.cz/clanek/35070-neodfrknul-si-ani-na-fotbale-po-pernem-tydnu-pujde-kretinsky-pred-disci-
plinarku)
60 [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-vlevo-dole-vlevo-dole-proc-je-ministr-sikela-v-bulvaru-casteji-ne-
z-agata-hanychova-237723](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-vlevo-dole-vlevo-dole-proc-je-ministr-sikela-v-bulvaru-casteji-ne-
z-agata-hanychova-237723)
61 <https://www.ft.com/content/b677fe0e-fc2a-44e0-ae0b-98ab9aebae14>
62 Naše analýza zde: [https://re-set.cz/download/2022/Anal%C3%BDza%20Net4Gas%20\(1\).pdf](https://re-set.cz/download/2022/Anal%C3%BDza%20Net4Gas%20(1).pdf)
63 Dopis CZ IPI zde: <https://www.czipi.cz/?p=474>
64 [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzu-kretinskeho-manazer-domlouval-clanky-s-obvinenym-namest-
kem-ikem-246903](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzu-kretinskeho-manazer-domlouval-clanky-s-obvinenym-namest-
kem-ikem-246903)
65 [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-kretinsky-prodal-podil-ve-francouzskem-deniku-le-mon-
de-237278](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-kretinsky-prodal-podil-ve-francouzskem-deniku-le-mon-
de-237278)
66 [https://www.e15.cz/byznys/technologie-a-media/kretinsky-smi-prevzit-francouzske-
vydavatelstvi-editis-rozhodla-ev-ropska-komise-1411353](https://www.e15.cz/byznys/technologie-a-media/kretinsky-smi-prevzit-francouzske-
vydavatelstvi-editis-rozhodla-ev-ropska-komise-1411353)
67 [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-miliardar-kretinsky-ma-zajem-o-britske-
vydavatelstvi-telegra-
ph-236971](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-miliardar-kretinsky-ma-zajem-o-britske-
vydavatelstvi-telegra-
ph-236971)
68 [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-akcionari-a-veritele-schvalili-kretinskeho-
zachranny-plan-casi-
na-243511](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-akcionari-a-veritele-schvalili-kretinskeho-
zachranny-plan-casi-
na-243511)
69 [https://www.france24.com/en/americas/20210304-indigenous-groups-sue-french-retailer-over-
destruction-of-ama-
zon-rainforest](https://www.france24.com/en/americas/20210304-indigenous-groups-sue-french-retailer-over-
destruction-of-ama-
zon-rainforest)
70 <https://forbes.cz/kretinsky-jedna-s-thyssenkrupp-jde-o-koupi-podilu-v-ocelarske-divizi/>
71 <https://archiv.hn.cz/c1-67255780-nemecke-odborny-se-vzpiraji-kretinskeho-snaze-odkoupit-podil-v-divizi-thyssenkrupp>
72 [https://www.e15.cz/byznys/prumysl-a-energetika/komarek-a-kretinsky-spojili-sily-cilem-je-
vyrabet-vodik-na-ukrajine-a-
prepravovat-ho-na-zapad-1397797](https://www.e15.cz/byznys/prumysl-a-energetika/komarek-a-kretinsky-spojili-sily-cilem-je-
vyrabet-vodik-na-ukrajine-a-
prepravovat-ho-na-zapad-1397797)
73 [https://www.idnes.cz/brno/zpravy/lukrativni-pozemky-daniel-kretinsky-brno-smena-nove-nadrazi.A230315_714290_
brno-zpravy_krut?h=B3791058053DFDD3BC8673DE26F2423](https://www.idnes.cz/brno/zpravy/lukrativni-pozemky-daniel-kretinsky-brno-smena-nove-nadrazi.A230315_714290_
brno-zpravy_krut?h=B3791058053DFDD3BC8673DE26F2423)
74 [https://www.obnovitelne.cz/clanek/2782/stopka-pro-treti-kotel-v-brnenske-spalovne-nahrava-jaderne-
lobby-i-kretins-
kemu](https://www.obnovitelne.cz/clanek/2782/stopka-pro-treti-kotel-v-brnenske-spalovne-nahrava-jaderne-
lobby-i-kretins-
kemu)
75 [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-zakazku-pro-moravu-provazeji-otazky-
kolem-sefa-ods-v-
brne-ale-i-via-consult-238556](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-zakazku-pro-moravu-provazeji-otazky-
kolem-sefa-ods-v-
brne-ale-i-via-consult-238556)
76 [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-byznys-reality-miliardar-kretinsky-koupil-palac-
bellevue-v-praze-u-
vltavy-227335](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-byznys-reality-miliardar-kretinsky-koupil-palac-
bellevue-v-praze-u-
vltavy-227335)
77 <https://www.vysokeskoly.cz/clanek/miliardar-kretinsky-dal-sponzoruje-brnenskou-fakultu>
78 [https://www.idnes.cz/brno/zpravy/pravnicka-fakulta-masarykova-spoluprace-spoluprace-kretinsky.A230109_170141_
brno-zpravy_krut](https://www.idnes.cz/brno/zpravy/pravnicka-fakulta-masarykova-spoluprace-spoluprace-kretinsky.A230109_170141_
brno-zpravy_krut)
79 [https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02srReKiginv6x8H9s5TEWxUjz4w4GXdCLybhup9q9TPW
Kn119r8AjF8qfxt3J9Ul&id=100087342417716](https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02srReKiginv6x8H9s5TEWxUjz4w4GXdCLybhup9q9TPW
Kn119r8AjF8qfxt3J9Ul&id=100087342417716)
80 [https://denik.cz/1134507/generali-prestala-pojistovat-uhelne-elektrarny-kretinskeho-eph/?cst=e4c8b619649e00e73
ed84b2b1f4db15e07bce453aff970ae3ad172d1cc0b6&fbclid=IwAR3mM-M8cDPcjYXSc91aXkXaYxwtlgeJaA2XLHJZejtiteBwzLU-
pab898](https://denik.cz/1134507/generali-prestala-pojistovat-uhelne-elektrarny-kretinskeho-eph/?cst=e4c8b619649e00e73
ed84b2b1f4db15e07bce453aff970ae3ad172d1cc0b6&fbclid=IwAR3mM-M8cDPcjYXSc91aXkXaYxwtlgeJaA2XLHJZejtiteBwzLU-
pab898)
81 <https://www.bankingonclimatechaos.org/>
82 [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-finance-byznys-komodity-dluhopisy-po-letech-na-evropske-scene-
kretinsky-si-sel-do-londyna-pro-12-miliard-239460](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-finance-byznys-komodity-dluhopisy-po-letech-na-evropske-scene-
kretinsky-si-sel-do-londyna-pro-12-miliard-239460)
83 <https://ieefa.org/resources/eps-transition-plan-faces-heightened-scrutiny-after-new-bond-issuance>
84 Informace pochází z databáze IJGlobal, konkrétně se jedná o nákup dluhopisů EPH z 6. listopadu 2023
85 [https://www.theguardian.com/business/2022/dec/27/chuka-umunna-advises-czech-tycoon-accused-of-royal-mail-
-plot](https://www.theguardian.com/business/2022/dec/27/chuka-umunna-advises-czech-tycoon-accused-of-royal-mail-
-plot)
86 <https://corporateeurope.org/en/2022/10/fuelling-cost-living-crisis>
87 <https://banfossilfuelads.org/>
88 Vice ve studii Transnational Institute: <https://www.tni.org/en/publication/energy-transition-mythbusters>
89 <https://www.theguardian.com/commentisfree/2024/feb/27/climate-crisis-private-sector-government-investment>
90 <https://www.tni.org/en/article/socialising-energy>

